

Informace ze zdravotnictví Královéhradeckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Hradec Králové
6. 8. 2012

3

Diabetologie - činnost oboru v Královéhradeckém kraji v roce 2011

Diabetology - Activity in Branch in the Královéhradecký Region in 2011

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru diabetologie v Královéhradeckém kraji v roce 2011 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle druhu zdravotnického zařízení a podle území z oblasti personálního zajištění, činnosti a podrobné údaje o léčených diabetících.

Summary

Information on health service activity in the branch of diabetology in the Královéhradecký region in 2011 contains data about out-patient care by type of establishment of the region, data about personnel capacity, activity and detailed data about diabetics under treatment.

Podkladem pro zpracování dat v této aktuální informaci o činnosti diabetologie byl roční výkaz, který byl součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví ČR na rok 2011. Výkaz vyplňuje samostatně každá diabetologická ordinace, včetně ambulantních částí nemocnic. Zároveň jej vyplňují ordinace praktických lékařů pro dospělé, které diabetiky aktivně léčí. Publikované údaje jsou zpracovány za všechny ordinace bez ohledu na zřizovatele. Formuláře výkazů a závazné pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz.

Edice IZK o činnosti oboru diabetologie v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu v části „Publikujeme“.

Činnost oboru diabetologie

Diabetes mellitus - úplavice cukrová, které se lidově říká cukrovka, představuje skupinu chronických onemocnění, která má různý mechanismus vzniku a projevuje se poruchou metabolismu cukrů, tuků a bílkovin. V důsledku těchto poruch dochází k rozvoji komplikací, kde jsou postiženy cévy, oči, nervový systém, ledviny a dolní končetiny. V roce 2011 představují diabetici v Královéhradeckém kraji více než 8 % všech obyvatel.

V kraji bylo léčeno 189 pacientů ve věkové kategorii 0–19 let (v ČR 1 843), což z celkového počtu pacientů činilo 0,40 % (ČR 0,22 %). Ze všech obyvatel v této věkové kategorii to činilo 0,17 % (v ČR 0,09 %).

Odbornou péči o nemocné cukrovkou zajišťovalo 22,12 lékařů a 24,04 ZPBD (průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem, včetně smluvních – tento údaj je sledován od roku 2008, výstižněji charakterizuje kapacitní zajištění jednotlivých ambulancí, zvláště v případech ukončení a zahájení činnosti nebo většího pohybu pracovníků v průběhu roku)

ve 196 ordinacích. Lékaři k 31.12.2011 léčili celkem 46 791 osob. Na jednoho lékaře v oboru diabetologie v kraji připadlo v průměru 2 115 léčených pacientů (v roce 2010 to bylo 2 174), v ČR připadalo na jednoho lékaře 2 306 pacientů (v roce 2010 to bylo 2 326 pacientů). Ze 196 ordinací bylo 159 ordinací praktických lékařů pro dospělé (81 % shodně s rokem 2010). V těchto ordinacích lékaři aktivně léčí lehčí formy diabetu v rámci oboru (tzn. že pracovní úvazek vykazují na výkazu PL pro dospělé a na diabetologickém výkazu pouze činnost).

Během roku 2011 bylo provedeno celkem přes 123 tisíc ošetření - vyšetření, což činilo nárůst o 2,8 % oproti předešlému roku. Počet ošetření na 1 lékaře byl v kraji 5 581, nejméně v okrese Hradec Králové (4 624) a nejvíce v okrese Jičín (7 404). Potvrzuje se rostoucí trend tohoto onemocnění, celkový počet léčených osob ve srovnání s rokem 2010 vzrostl o 1,7 %. Jedním z hlavních růstových faktorů je stárnutí populace. Dlouhodobě je vyšší výskyt cukrovky u žen než u mužů, v kraji bylo žen 50,5 % z celkového počtu léčených diabetiků (v ČR 52,8 %).

V roce 2011 byl na ročním statickém výkazu diabetologie změněn celý oddíl „Léčba“ – již se zde nesleduje počet osob léčených na DM, ale počet jednotlivých způsobů léčby naordinovaných k léčbě diabetu rozlišených podle typu onemocnění a podle věku. Jeden pacient může být léčen více léčbami současně. Je uvedena každá naordinovaná léčba, která byla předepsána k pravidelnému užívání alespoň na dobu 1 měsíce. Proto nelze porovnávat strukturu pacientů podle druhu léčby s předchozím obdobím.

Z hlediska typu diabetu nejčastěji pacienti trpí diabetem II. typu, což tvoří více než 90 % všech léčených osob, nejvíce těchto pacientů je v okrese Jičín (95 %). Porucha glukosové tolerance se nezahrnuje do počtu osob léčených na diabetes, sleduje se samostatně. Na tuto diagnózu bylo v kraji léčeno 3 367 pacientů.

Jak ukazuje poslední graf (Vývoj počtu léčených diabetiků na 100 000 obyvatel v letech 1997–2011), mimo roku 1999 byl stále vzestupný trend počtu léčených diabetiků mužů, u žen naopak došlo k mírnému poklesu, takže se historicky poprvé dostal tento ukazatel přepočtu na obyvatele pod úroveň mužů.

Zpracovala: Lenka Lesková
ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Hradec Králové
Habrmanova 19/1, 500 02 Hradec Králové
tel.:495 058 321, fax: 495 058 322
e-mail: drahokoupilova@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

Personální zajištění a počty ošetření

Území, okres	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet ošetření - vyšetření	
		lékaři	ZPBD ²⁾	celkem	na 1 lékaře
Hradec Králové	69	8,50	8,77	39 306	4 624
Jičín	30	2,10	2,67	15 549	7 404
Náchod	30	3,32	3,32	22 953	6 914
Rychnov nad Kněžnou	27	3,00	2,88	20 102	6 701
Trutnov	40	5,20	6,40	25 532	4 910
Královéhradecký kraj	196	22,12	24,04	123 442	5 581
Česká republika	3 020	358,00	394,44	2 233 003	6 237

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (vč. smluvních) - z odevzdaných ročních výkazů A(MZ)1-01

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5–§ 21a

Léčené osoby podle jednotlivých typů diabetu

Území, okres	Počet léčených osob podle jednotlivých typů diabetu				
	absolutně	na 10 000 obyvatel	v %		
			I. typ DM (E10)	II. typ DM (E11)	sekundární diabetes (E13)
Hradec Králové	16 191	994,41	9,84	87,57	2,59
Jičín	5 925	743,54	4,05	95,27	0,68
Náchod	7 170	639,00	11,44	87,81	0,75
Rychnov nad Kněžnou	5 744	726,30	7,09	91,80	1,11
Trutnov	11 761	979,61	6,84	91,97	1,18
Královéhradecký kraj	46 791	844,82	8,26	90,21	1,53
Česká republika	825 382	785,67	6,73	91,92	1,35

Počet léčených diabetiků k 31.12.2011

Území, okres	Počet léčených pacientů				Počet nově zjištěných onemocnění		
	celkem	z toho v %		u PL pro dospělé v %	celkem	z toho v %	
		muži	ženy			muži	ženy
Hradec Králové	16 191	50,86	49,14	25,03	936	50,21	49,79
Jičín	5 925	47,78	52,22	21,70	599	50,75	49,25
Náchod	7 170	50,50	49,50	13,44	602	49,67	50,33
Rychnov nad Kněžnou	5 744	48,50	51,50	21,08	614	50,00	50,00
Trutnov	11 761	48,30	51,70	21,62	710	43,10	56,90
Královéhradecký kraj	46 791	49,48	50,52	21,49	3 461	48,71	51,29
Česká republika	825 382	47,20	52,80	18,42	68 494	48,43	51,57

Počet léčených osob s chronickou diabetickou komplikací

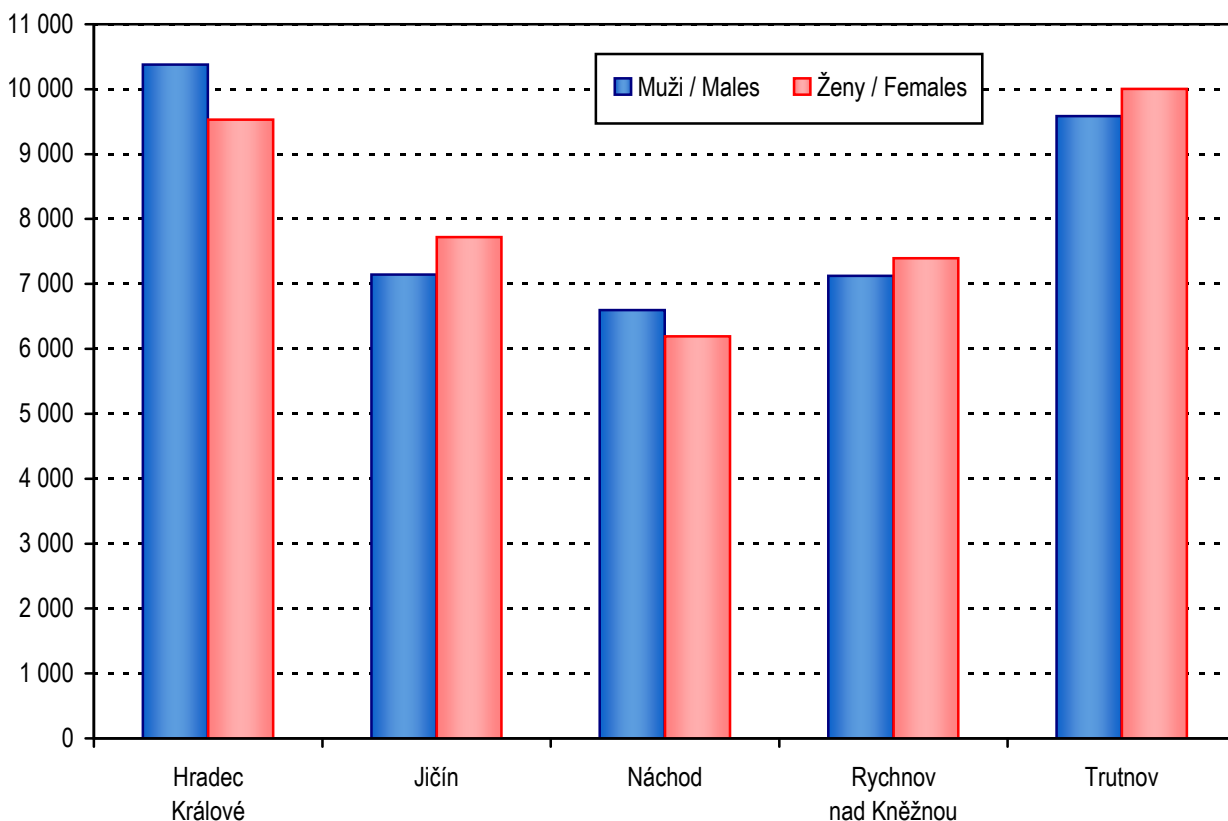
Území, okres	Diabetická						
	nefropatie		retinopatie			noha	
	celkem	z celku s renální insuficiencí	celkem	z celku		celkem	z celku s amputací
				proliferativní	slepota		
Hradec Králové	2 599	978	1 979	556	44	1 012	211
Jičín	445	160	424	148	18	127	32
Náchod	1 200	447	933	245	24	746	103
Rychnov nad Kněžnou	474	253	955	232	4	488	131
Trutnov	2 086	662	1 371	181	21	447	113
Královéhradecký kraj	6 804	2 500	5 662	1 362	111	2 820	590

Léčení diabetici podle druhu léčby *)

Území, okres	Jen dietou		PAD		Jen inzulínem		Inkretinovými mimetiky	
	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel
Hradec Králové	1 758	107,97	14 891	914,57	5 608	344,43	267	16,40
Jičín	1 216	152,60	4 003	502,35	1 495	187,61	35	4,39
Náchod	679	60,51	6 295	561,02	1 971	175,66	146	13,01
Rychnov nad Kněžnou	1 013	128,09	5 837	738,06	2 056	259,97	62	7,84
Trutnov	2 285	190,32	10 287	856,84	2 978	248,05	81	6,75
Královéhradecký kraj	6 951	125,50	41 313	745,92	14 108	254,72	591	10,67
Česká republika	134 579	128,10	665 853	633,82	205 049	195,18	9 685	9,22

*) Jeden pacient může být léčen více léčbami současně. Je uvedena každá naordinovaná léčba, která byla předepsána k pravidelnému užívání alespoň na dobu 1 měsíce.

Léčení diabetici podle okresů (na 100 000 obyvatel) Diabetics under treatment by districts (per 100 000 inhabitants)

Poznámka: Léčení diabetici podle sídla zdravotnického zařízení

Vývoj počtu léčených diabetiků na 100 000 obyvatel v letech 1997–2011

